Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Eduskunnan maa- metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Aihe: Maa- ja metsätalousvaliokunta torstai 24.02.2022 klo 10.15 / KAA 9/2021 vp / Lausunto- ja asiantuntijapyyntö, Uhanalaisten lajien metsästäminen kiellettävä metsästyslaissa

METSÄSTÄJÄLIITON ASIANTUNTIJALAUSUNTO KOSKIEN: UHANALAISTEN LAJIEN METSÄSTÄMINEN KIELLETTÄVÄ METSÄSTYSLAISSA

YLEISTÄ

Metsästäjäliitto on aidosti huolissaan luonnon monimuotoisuuden vähentymisestä, elinympäristöjen heikentymisestä ja vieraslajien aiheuttamista ongelmista. Juuri nämä edellä mainitut tekijät aiheuttavat uhanalaisten lajien tilanteen heikkenemistä maassamme. Metsästäjäliitto ja 300 000 suomalaista metsästäjää haluavat olla aktiivisesti tekemässä työtä näiden uhkien vähentämisessä ja luonnon monimuotoisuuden parantamisessa: hoitamalla elinympäristöjä, perustamalla kosteikoita, pyytämällä vieraspetoja ja tekemällä riistalaskentoja. Metsästäjäliitto haluaa varmistaa luonnon ja riistan kestävän käytön toteutumista tulevaisuudessakin.

ESITYKSEN VAIKUTUKSET

Tämän lausunnon kohteena oleva kansalaisaloite nopeasti tarkasteltuna saattaa näyttää siltä, että se edistäisi uhanalaisten lajien asemaa. Totuus on kuitenkin päinvastainen. Tämän kansalaisaloitteen mennessä läpi, se käytännössä lopettaisi monen erittäin tärkeän ja elinvoimaisen riistalajin metsästyksen. Järkyttävää esimerkiksi on, että esimerkiksi suomalainen perinteinen kanalinnustus menetettäisiin teeren, pyyn ja Ylä-Lapin riekon mennessä rauhoitettujen listalle, mikä on täysin järjenvastaista, sillä nuo lajit ovat meillä runsaita ja elinvoimaisia. Esityksen läpimeno olisikin täysi katastrofi suomalaiselle, arvokkaalle metsästyskulttuurille ja luonnon kestävälle käytölle. **Metsästäjäliitto vetoaa vahvasti, että tätä kansalaisaloitetta ei pidä missään tapauksessa tukea vaan se tulee hylätä välittömästi.**

Lausunnon kohteena oleva kansalaisaloite esittää metsästyslakiin velvoittavan rauhoitussäännöksen säätämistä. Metsästäjäliitto haluaa muistuttaa Suomen metsästyslain 38 § jo nyt antavan erittäin kattavat toimivaltuudet ministeriön asetuksella kieltää tai rajoittaa metsästystä enintään kolmen vuoden määräajaksi kerrallaan. Myös alueellinen tarkastelu on tärkeää, sillä riistakantojen tila vaihtelee suurestikin maamme sisällä, eli koko laajaa maatamme koskevat kategoriset rauhoitukset eivät ole useinkaan perusteltuja.

Suomalainen, pääosin metsästäjien keräämä tieto riistakannoista on kansainvälisesti malliesimerkki ajantasaiseen riistatietoon perustuvasta ja kannanvaihteluihin sopeutuvasta, nykyaikaisesta metsästyksen säätelystä. Suomalainen metsästys perustuu ekologiseen kestävyyteen, ja päätöksenteon perusta on avoin ja tutkimuksen analysoima riistatieto. Tätä toimivaa ja maailmalla arvostettua järjestelmää ei tule romuttaa, mikä käytännössä tapahtuisi, jos tämä kyseinen kansalaisaloite etenisi. Metsästäjien motivaatio hoitaa riistakantoja, elinympäristöjä ja tehdä riistalaskentoja loppuisi. Metsästäjät ovat erittäin merkittävä käytännön toimijaryhmä.

On tärkeää huomata, että tämä varsin arveluttava kansalaisaloite haluaa tehdä uhanalaisuusluokituksesta päämenetelmän metsästyksen säätelyyn. Se kyseenalaistaa nykyisen korkealuokkaisen ja tuoreen riistatiedon käytön metsästyksen säätelyn perustana. On täysin kohtuutonta, että uhanalaisuusarviointeja tehdään vain kymmenen vuoden välein. Metsästäjäliiton

näkemyksen mukaan riistakantoja tulee arvioida vuosittain, kuten nyt tapahtuu. Uhanalaisuusluokittelu ei selvästi myöskään sovi metsäkanalintujen tilanteen arviointiin, sillä kanalintujen luontainen kannanvaihteludynamiikka on suurta, aallonpohjat ja huiput vaihtelevat säännönmukaisesti. Esimerkiksi pyy on luokiteltu uhanalaiseksi juuri siksi, että sen luontainen kannanvaihtelu sattui uhanalaistarkastelun rytmiin nähden epäedullisesti. Pyy säilyy nyt uhanalaisleiman alla, vaikka kaikki tahot myöntävät sen kantojen elpyneen sittemmin normaalille ja jopa erinomaiselle tasolle. Pyyn metsästysaikaa säädeltiin MMM:n toimesta tuon kyseisen aallonpohjan aikaan perustellusti ja dynaamisesti, aivan kuten metsästyksen säätelyn tulee toimiakin. Metsästäjäliiton mielestä onkin järjenvastaista, että metsästystä kansalaisaloitteen mukaan säädeltäisiin vuosikausia vanhan tiedon perusteella, kun meillä on nykyisin mahdollisuus käyttää uunituoretta ja laadukasta tietoa metsästyksen säätelyn perustana.

Uhanalaisuusluokittelun avoimuudessa on parantamisen varaa. Luokitusta on myös käytetty tarkoitushakuisesti metsästystä vastaan, eikä riista-alan asiantuntijoita ei ole kutsuttu mukaan työryhmiin. Tämän kansalaisaloitteen kaikkia ulottuvuuksia on työläs hahmottaa, siinä määrin ovelasti sanamuodot on valittu uhanalaisuuden eri muotojen osalta. Uhanalaisuusluokituksia tehdään viidellä eri tasolla: Suomi, HELCOM (Itämeri), EU, Koko Eurooppa (Venäjä mukana) ja koko maailman taso. Tämän kansalaisaloitteen mukaan, jos laji olisi jollakin punaisella listalla, se pitäisi rauhoittaa. Kuvaavana esimerkkinä lajeista on teeri, joka menisi meillä metsästyskieltoon, koska se on EU-alueella luokiteltu vaarantuneeksi, vaikka se on meillä elinvoimainen ja erittäin tärkeä riistalaji. Kuinka Keski-Euroopan teerikantaa elvyttäisi se, että Suomi rauhoittaisi teeren, joka on paikkalintu, liikkuen korkeintaan 10–25 km:n alueella? Tämä kuvaa hyvin kansalaisaloitteen järjettömyyttä.

KEHITETTÄVÄÄ UHANALAISTEN LAJIEN OSALTA

Metsästäjäliitto näkee toisaalta myös kehittämisen tarvetta, erityisesti taantuvien vesilintujen suhteen, sillä niiden osalta erityinen huoli tulevaisuudesta on oikeutettu ja aito. Taantuvien vesilintulajien riistatiedon laatua ja metsästyssäätelyä tulee Metsästäjäliiton mielestä edelleen kehittää. Vesilintukantoja ja niiden seurantoja tulee parantaa koko muuttoreitin varrella ja tutkimukselle, elinympäristötyölle sekä vieraspetopyynnille on varattava riittävästi resursseja.

Metsästäjäliitto haluaa muistuttaa, että parhaillaan tehdään valtavasti työtä vesilintukantojen eteen - Sotka- ja Helmi-elinympäristöohjelmat ovat erinomaisia esimerkkejä siitä: hankkeissa perustetaan uusia kosteikkoja ja hoidetaan lintuvesiä hyvässä yhteistyössä ympäristöhallinnon ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan alla. Nämä ohjelmat ovat erittäin tärkeitä tulevaisuuden kannalta, sillä kosteikkojen hoito on meillä unohtunut luontoa ”museoivan” suojelun alle. Metsästäjäliitto haluaa tässä yhteydessä esille, että vastuullisena ja kestävää luonnonvarojen käyttöä edistävänä aktiivisena toimijana se on muun muassa mukana Sotka-hankekokonaisuudessa yhteistyössä BirdLife Suomen kanssa rakentamassa vapaaehtoisuuteen perustuvaa muutonaikaista häiriövapaata levähdysalueiden verkostoa Suomeen. Metsästäjäliitto näkeekin, että tämänkaltaiset yhteistyöavaukset rakentavat parhaiten uhanalaisten lajien tulevaisuutta, toisin kuin tämä kyseinen kansalaisaloite, joka täytyy ehdottomasti hylätä.

Riihimäellä 22.2.2022

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Toimeksi saaneena:

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö